

med, at vi nu skal have et uindskrænket monarki, er. Er det en tilbagevendende tilstanden før 1849? Det kan da være, Grundtvig ville have syntes om det, og Søren Kierkegaard ville det i hvert fald, men det vil vi ikke i Venstre.

Hvad betyder det, at Danmark er en selvstændig stat? Man opererer normalt med begrebet Danmarks rige, og i hvert fald i Venstre gør vi det ud fra det synspunkt, at Danmarks rige består af det danske folk, det grønlandske folk og det færøske folk. Derfor er det helt overraskende for os, at det er, som om man skyder det grønlandske folk og det færøske folk ud ved at indføre et helt nyt begreb, der hedder Danmark som selvstændig stat. Det kender vi ikke fra grundloven, og der er ingen bemærkninger, der kan vejlede os nærmere om, hvad det skal betyde, så det er helt uforsvarligt overhovedet at tænke på at gennemføre det. Hvad det i øvrigt ville betyde for andre bestemmelser i grundloven, er der heller ikke nogen retvisende beskrivelse af i bemærkningerne.

Styreformen skal bygge på folkestyre, samtidig med at den er uindskrænket-monarkisk, og vi må have nærmere afklaret, hvad der har størst vægt. Betyder det noget nyt, eller betyder det ikke noget nyt? Og hvad betyder det overhovedet?

Det erklærede formål er, at styreformen skal bygge på retssikkerhed, og det kan vi jo alle sammen blive enige om; men spørgsmålet er, om det er godt for retssikkerheden, at man skriver det på den måde. Retssikkerhed er jo et elastisk og politisk værdiladet begreb, som vi alle sammen bruger, også når vi er lodret uenige om, hvad vi mener med det.

Grundlovsforslaget her er aldeles uden vejledning. Der er jo ikke nogen forarbejder af nogen art, der siger noget som helst om, hvad der skal ligge i begrebet retssikkerhed, og hvad det betyder for Danmarks forhold til internationale konventioner og Folketingets øvrige beføjelser i henhold til grundloven. Det er i forvejen meget vanskeligt at tage stilling til.

Kl. 16.25

Der er også spørgsmålet om prioriteringen, vægtningen. Danmark skal som selvstændig stat bygge på folkestyre og retssikkerhed, men er folkestyre og retssikkerhed to ligestillede elementer i den selvstændige stat eller hvad? Det er jo ikke pjat, vi leger med her, man ønsker tilsyneladende at indføre en helt ny styreform, så derfor spørger jeg lidt indgående, hvad det egentlig er, man har tænkt sig.

Nu er forslaget jo fremsat meget hurtigt, så jeg ved selvfølgelig ikke, hvor meget man har tænkt. Jeg har meget lyst til at kalde det lovsjusk, men det gør jeg naturligvis ikke, men vil blot sige, at så store ændringer kan man altså ikke foretage, uden at det er omhyggeligt gennemtænkt og beskrevet i lovforslaget, hvad meningen med dem er. Om vi så er enige i indholdet, er naturligvis ikke til at vide, for det kan forstås lige fra genindførelse af enevælden til overgang til noget mere uigennemskueligt.

Alt i alt er jeg nødt til at konkludere, at vi er imod forslaget. Men som det også vil fremgå af mit indlæg under næste sag, er vi meget optaget af, at tingene bliver drøftet i det udvalg, som nu er nedsat. Vi ønsker egentlig ikke en ordning som den op til 1953, hvor der først sad en række professorer bag lukkede døre, så kom der nogle partiledere de sidste år, man huggede en hæl og klippede en tå, men man anede ikke, om der overhovedet var flertal for det ene eller det andet, fordi der blev indgået så mange kompromiser, og endelig røg forslaget i Folketinget og videre ud til folkeafstemning uden en folkelig debat.

Vi ønsker en anden fremgangsmåde, og derfor vil vi godt bruge både dette og de næste forslag, vi skal behandle, som oplæg til en diskussion i Grundlovsudvalget for at se, om der overhovedet er nogen områder, hvor der begynder at samle sig et flertal for, at det godt kunne være nødvendigt at dyrke nogle temaer nærmere. Det er vi meget optaget af, men det forslag, som ligger her, kan vi slet ikke gå ind for.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Der er foreløbig en enkelt kort bemærkning fra hr. Svend Auken.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Jeg var meget glad for fru Birthe Rønn Hornbechs sidste bemærkninger. De glædede mig, og dem tager jeg positivt imod, men der var til gengæld en række af de andre bemærkninger, jeg var mindre glad for.

Først bebrejdede hun os, at vi diskuterede L 3 sammen med L 1. Hun ved jo udmærket godt, at det er regeringen, der har modsat sig, at forslagene blev behandlet sammen, selv om begge forslag faktisk handler om ændring af § 2. Der sker faktisk en ændring af § 2 på grund af det forslag, regeringen har fremsat, og vi ønsker bare, at det skal fremgå tydeligt, at det er det, der sker, sam-